

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJI
STUDIA CROATICA

Sukladno načelima otvorenosti i javnosti rada Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, vladavine prava, legitimnih očekivanja nastavnika i studenata, znanstvene i nastavne izvrsnosti, radi prepoznatljivosti i razumijevanja diplomskih studijskih programa filozofije, kroatologije i sociologije i organiziranja mobilnosti nastavnika i studenata, temeljem članka 6. stavka 2. točke 2.2.B. Pravilnika o studiranju na preddiplomskim i diplomskim studijima Sveučilišta u Zagrebu od 18. srpnja 2008. (klasa 602-04/08-10/30, ur. broj 380-04-39-08-1), privremeno Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu na 11. sjednici u XXVII. akademskoj godini održanoj 26. lipnja 2019. pod točkom 2.b. donijelo je

O D L U K U

- I. Prihvaćaju se opisi predmeta *Ekonomska sociologija i Izazovi društvene stratifikacije u Hrvatskoj* nositelja doc. dr. sc. Ivana Burića, kao izbornih predmeta na diplomskom studiju sociologije, u obrascima, koji su sastavni dio ove Odluke.
- II. Prihvaća se opis predmeta *Filozofija znanosti* nositelja doc. dr. sc. Sandra Skansija, kao obvezatnoga predmeta na diplomskom studiju filozofije, u obrascu, koji je sastavni dio ove Odluke.
- III. Prihvaća se opis predmeta *Geopolitika i globalna sigurnost* nositelja doc. dr. sc. Stjepana Šterca, kao izbornoga predmeta na diplomskom studiju sociologije, u obrascu, koji je sastavni dio ove Odluke.
- IV. Prihvaća se opis predmeta *Povijest hrvatske sociologije* nositelja prof. dr. sc. Renata Matića, kao izbornoga predmeta na diplomskom studiju sociologije, u obrascu, koji je sastavni dio ove Odluke.
- V. Prihvaća se opis predmeta *Tvorenice u hrvatskom jeziku XIX. stoljeća* nositeljice prof. dr. sc. Sanje Vulić i suradnice Lidiye Bogović, kao izbornoga predmeta na diplomskom studiju kroatologije, u obrascu, koji je sastavni dio ove Odluke.
- VI. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu 26. lipnja 2019.

Klasa: 640-01/19-2/0006

Ur. broj: 380-1/1-19-006

Pročelnik

izr. prof. dr. sc. Mario Grčević

Dostaviti:

1. Predstojnici odsjeka
2. Nastavnici i izvoditelji navedenih predmeta
3. Ured za osiguravanje kvalitete – za Očevidnik studijskih programa
4. Pismohrana

1. OPIS PREDMETA - OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Ivan Burić	1.6. Godina studija	1. ili 2.
1.2. Naziv predmeta	Ekonomska sociologija	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	4
1.3. Suradnici		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	15 + 0 + 15 + 0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Diplomski studij sociologije	1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	10-15
1.5. Status predmeta	izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maks. 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA			
0.1. Ciljevi predmeta	Omogućiti studentima uvide u osnove ekonomske sociologije; uvid u načine društvenoga oblikovanje ekonomskih procesa, uvid u najvažnije teorije razvijene u okviru ekonomske sociologije te upoznavanje s njenim temeljnim disciplinarnim obilježjima.		
0.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije koje su potrebne za predmet	Nema posebnih uvjeta.		
0.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	Praktično primijeniti teorijska znanja u različitim granama primijenjene sociologije. Primjereno pisano i usmeno izvješćivati o rezultatima istraživačkoga i stručnoga rada interdisciplinarnoj, stručnoj i laičkoj javnosti Logički i općenito racionalno izvoditi zaključke u specifičnim sociološkim pojavama te ih vrjednovati.		
0.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznati, odrediti, opisati i vrjednovati područje bavljenja ekonomske sociologije. 2. Razumjeti sociološke prinose razumijevanju gospodarskih pojava. 3. Klasificirati i razlikovati osnovne teorijske pojmove razvijene u ekonomskoj sociologiji. 4. Interpretirati klasične teorije razvijene u okviru ekonomske sociologije. 5. Prepoznati sociološke odrednice pojedinih ekonomskih fenomena prisutnih u društvu. 6. Razviti vještine sociološke analize suvremenih ekonomskih fenomena iz sociološke perspektive. 		
0.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1-2. Uvod u predmet, upoznavanje sa sadržajem predmeta i obvezama studenata. 3-4. Određenje odnosa ekonomije i sociologije; osnovna obilježja sociološkoga pristupa u analizi ekonomskih fenomena. 5-6. Utemeljitelji ekonomske sociologije i njihova stajališta 1: Schumpeter, Weber, Marx, Simmel 7-8. Utemeljitelji ekonomske sociologije i njihova stajališta 2: povijesno-teorijski pristup Karla Polanya u razvoju i društvenom učinku modernih tržišta. 		

	<p>9-10. Sociološki pristupi analizi tržišta i tržišnoga djelovanja; povijesni razvoj tržišta, društveni procesi u oblikovanju tržišta, odnos tržišta i društva, suvremene forme marketizacije i komodifikacije.</p> <p>11-12. Formalne društvene institucije i njihova uloga u ekonomskom djelovanju: obilježja formalnih društvenih institucija, formalne institucije kao poticaji i ograničenja u ekonomskom djelovanju, utjecaj formalnih institucija na smjer socio-ekonomskoga razvoja.</p> <p>13-14. Daron Acemoglu i James Robinson: inkluzivne i ekskluzivne društvene institucije, uloga inkluzivnih institucija u ekonomskom razvoju društava zapadnog-civilizacijskoga kruga, ekskluzivne društvene institucije i razvojno zaostajanje.</p> <p>15-16. Neformalne društvene institucije i njihova uloga u ekonomskom djelovanju: što su neformalne društvene institucije i u kojem obliku se pojavljuju, neformalne institucije kao poticaj i barijere u socio-ekonomskim promjenama, kulturna inovacija i kulturna inercija.</p> <p>17-18. Organizacijska kultura Gerta Hofstede: objašnjenje koncepta organizacijske kulture, temeljne dimenzije nacionalne kulture po Gertu Hofstedeu i njihov utjecaj na organizacijsku i ekonomsku učinkovitost</p> <p>19-20. Institucionalizam Douglasa Northa: odnos između institucionalnih promjena i socio-ekonomskoga razvoja</p> <p>21-22. Suvremena ekonomska sociologija: Mark Granovetter i teorija društvenih mreža</p> <p>23-24. Društveno povjerenje, društveni kapital i ekonomski razvoj</p> <p>25-26. Teorija društvenoga kapitala Roberta Putnama</p> <p>27-28. Ekonomija kao „polje“ društvenoga djelovanja i teorija kulturnoga kapitala Piera Bourdieua.</p> <p>29-30. Ponavljanje i priprema za ispit.</p>					
0.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	<p>0.7. Komentari:</p> <p>Predmet će biti koncipiran kao kombinacija predavanja i seminara</p>			
0.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave, napisan i održan seminar					
0.9. Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u bodovima po ECTS-u za svaku aktivnost tako da zbroj odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave	1	Pisani ispit	2	Projekt	
	Eksperimentalni rad		Istraživanje		Praktični rad	
	Esej		Referat		(ostalo upisati)	
	Kolokviji		Seminarski rad	1	(ostalo upisati)	
			Usmeni ispit		(ostalo upisati)	
2.1. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	20 % prisustvovanje predavanjima, 20 % seminarski rad, 60 % pisani ispit.					

	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija
2.2. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Swedberg, Richard (2006). Načela ekonomske sociologije. Zagreb: Mate Odabrana poglavlja.		
	North, Douglass C. (2003). Institucije, institucionalna promjena i ekonomska uspješnost. Zagreb: Masmedia. Odabrana poglavlja.		
	Kalanj, Rade (2010). Ekonomska sociologija i problem tržišta. Socijalna ekologija. (13):3, 305-341		
	2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	Polanyi, Karl (1999). Velika preobrazba. Zagreb: Jesenski i Turk. Acemoglu, Daron i Robinson, James (2017). Zašto nacije propadaju. Zagreb: Mate. Odabrana poglavlja.	
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Vrjednuje se uspjeh studenata na pismenom ispitu, aktivno sudjelovanje na predavanjima i izrada seminara.		

Opis predmeta

1. OPIS PREDMETA - OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Ivan Burić	1.6. Godina studija	1.–2.
1.2. Naziv predmeta	Izazovi društvene stratifikacije u Hrvatskoj	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	4
1.3. Suradnici	doc. dr. sc. Dario Pavić	1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	15 + 0 + 15 + 0
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Diplomski studij sociologije	1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	10–15
1.5. Status predmeta	izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maks. 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA			
0.1. Ciljevi predmeta	Glavni cilj predmeta je omogućiti studentima uvide u osnovne pojmove društvene stratifikacije; uvid u osnovne teorijske koncepte koji objašnjavaju društvenu stratifikaciju, te upoznavanje sa stratifikacijskom strukturom kao i stratifikacijskom dinamikom hrvatskoga društva u njegovim različitim razvojnim razdobljima tijekom XX. i XXI. stoljeća.		
0.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije koje su potrebne za predmet	Upisan diplomski studij.		
0.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	analizirati i interpretirati društvene pojave objasniti i kritički prosuđivati društvene procese, odnose, vrijednosti, pojave, teorije, paradigme i metodološke pristupe unutar temeljnih i primijenjenih tema sociologije logički i općenito racionalno izvoditi zaključke u specifičnim sociološkim pojavama te ih vrjednovati.		
0.4. Očekivana akademska postignuća na razini predmeta (4-10)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti razliku između društvene stratifikacije i društvene diferencijacije. Definirati, opisati i vrjednovati pojam društvene stratifikacije. 2. Razumjeti osnovne propozicije teorijskih koncepata društvene stratifikacije razvijene u okviru sociologije. Klasificirati i razlikovati osnovne teorijske koncepte društvene stratifikacije uvriježene u sociologiji. 3. Klasificirati dominantne kriterije stratifikacije hrvatskoga društva u različitim mijenama XX. stoljeća. Klasificirati i razlikovati osnovna stratifikacijska obilježja hrvatskoga društva tijekom XX. i XXI. stoljeća. 		

	<p>4. Prepoznati dominantne društvene klase i stratume hrvatskoga društva u različitim mijenama XX. stoljeća.</p> <p>5. Analizirati stratifikacijsku strukturu suvremenoga hrvatskoga društva i njegova stratifikacijska obilježja</p> <p>6. Prepoznati osnovna obilježja društvenoga položaja dominantnih društvenih klasa i stratuma u različitim mijenama XX. stoljeća.</p> <p>7. Razviti vještine primjene stratifikacijskih teorijskih koncepata u analizi stratifikacijskih obrazaca suvremenoga hrvatskoga društva.</p>
<p>0.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave</p>	<p>1-2. Uvod u predmet, upoznavanje sa sadržajem predmeta i obvezama studenata.</p> <p>3-4. Određenje sociološkoga pojma društvene stratifikacije. Razlika između društvene diferencijacije i društvene stratifikacije, izvorišta društvene stratifikacije, tipične dimenzije (kriteriji) društvene stratifikacije kroz povijest i u suvremenim društvima.</p> <p>5-6. Osnovni teorijski koncepti društvene stratifikacije: klasni i stratifikacijski pristup. Klasični stratifikacijski pristupi: stratifikacijski koncept M. Webera, klasni koncept K. Marxa, funkcionalistički koncept stratifikacije Davisa i Moora. Konceptualne razlike između društvenih klasa i društvenih stratuma.</p> <p>7-8. Karakteristike različitih stratifikacijskih sustava: dihotomna ili višestruka stratifikacijska struktura, „oštrina“ stratifikacijskoga sustava, rigidnost stratifikacijskoga sustava, stupanj stratifikacijske kristalizacije (stupanj stratifikacijske kongruentnosti).</p> <p>9-10. Suvremeni stratifikacijski teorijski koncepti: stratifikacijska shema J. Goldhtoprea. Klasna shema Nicosia Poulantzasa i Erika Olina Wrighta. Kulturalistička stratifikacijska paradigma P. Bourdieua. Teorijski koncept „smrti klasa“ M. Watersa i J. Pakulskog.</p> <p>11-12. Stratifikacijski obrasci u razvijenim zapadnim društvima u drugoj polovini 20 stoljeća: nestanak dubokih društvenih rascjepa kao izvora dihotomne klasne strukture, kultura i kulturni faktori kao kriteriji novih oblika društvene stratifikacije, prelazak iz klasno-organiziranih prema statusno-konvencionalnim društvima, životni stilovi kao izvorišta društvene stratifikacije, proces društvene granulacije i pojava mikro-stratifikacijskih agregata.</p> <p>13-14. Srednja klasa – stožerna klasa suvremenih društava: određenje pojma srednje klase. Osnovna društvena obilježja srednje klase, promjene u društvenoj podjeli rada kao izvorište nastanka srednje klase, konceptualizacija i obilježja društvenoga položaja srednje klase u razvijenim društvima kasnoga kapitalizma</p> <p>15-16. Stratifikacijska struktura hrvatskoga društva na razmeđu XIX. i XX. stoljeća, analiza historijskih podataka.</p> <p>17-18. Promjene u stratifikacijskoj strukturi hrvatskoga društva u prvoj polovini XX. stoljeća, analiza historijskih podataka i detektiranje osnovnih trendova iz perspektive glavnih stratifikacijskih teorijskih koncepta.</p> <p>19-20. Stratifikacijska struktura hrvatskoga društva u Jugoslaviji u razdoblju 1945.–1970., društvene i političke determinante promjena u poslijeratnoj stratifikacijskoj strukturi hrvatskoga društva.</p> <p>21-22. Stratifikacijska struktura hrvatskoga društva u Jugoslaviji u razdoblju 1970.–1990., društvene i političke determinante promjena u stratifikacijskoj strukturi kasnoga socijalističkoga hrvatskoga društva.</p>

	<p>23-24. Dinamika stratifikacije suvremenoga hrvatskoga društva; promjene u društvenom položaju pojedinih društvenih stratuma uslijed tranzicijskoga procesa, pojava novih društvenih stratuma karakterističnih za post-socijalistička društva, društvena pokretljivost u suvremenom hrvatskom društvu.</p> <p>25-26. Stratifikacijska struktura suvremenoga hrvatskoga društva; analiza iz perspektive glavnih stratifikacijskih teorijskih koncepata.</p> <p>27-28. Analiza društvenoga položaja pojedinih društvenih klasa u Hrvatskoj: socijalne, ekonomske i kulturne odrednice radništva, srednjih slojeva i viših društvenih slojeva u suvremenom hrvatskom društvu.</p> <p>29-30. Ponavljanje i priprema za ispit.</p>				
0.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	0.7. Komentari: Predmet će biti koncipiran kao kombinacija predavanja i seminara		
0.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave, napisan i održan seminar				
0.9. Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u bodovima po ECTS-u za svaku aktivnost tako da zbroj odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>)	Pohađanje nastave	1	Pismeni ispit	2	Projekt
	Eksperimentalni rad		Istraživanje		Praktični rad
	Esej		Referat		(ostalo upisati)
	Kolokviji		Seminarski rad	1	(ostalo upisati)
			Usmeni ispit		(ostalo upisati)
2.1. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	20 % prisustvovanje predavanjima, 20 % seminarski rad, 60 % ispit				
2.2. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Haralambos Michael, Holborn Martin (2002). <i>Sociologija. Teme i perspektive</i> . Zagreb: Golden Marketing (odabrana poglavlja).				
	Giddens, Anthony (2007). <i>Sociologija</i> . Zagreb: Nakladni zavod globus (odabrana poglavlja).				
	Ossowski, Stanislaw (1991). <i>Klasna struktura u društvenoj svijesti</i> . Zagreb: Naprijed (odabrana poglavlja).				

	Sekulić, Duško (1991). <i>Strukture na izmaku. Klase sukobi i socijalna mobilnost</i> . Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske (odabrana poglavlja).		
	Lazić, Mladen (1987). <i>U susret zatvorenom društvu</i> . Zagreb: Naprijed.		
	Peračković, Krešimir (2010). (Za)što raditi u postindustrijskom društvu? Promjene u društvenoj podjeli rada na početku 21. stoljeća. Zagreb: Alinea		
	Weber, Max (2013). <i>Vlast i politika</i> . Zagreb: Jesenski i Turk i HSD.		
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	Poulantzas, Nicos (1978). <i>Klase u suvremenom kapitalizmu</i> . Beograd: Nolit. Pakulski, Jan, Waters, Malcom (1996) <i>The Death of Class</i> . London: SAGE. Waters, Malcom (1994). „Succession in the Stratification System“, <i>International Sociology</i> , 9 (3): 295-312. Wright, Eric Olin (1985). <i>Classes</i> . London: Verso.		
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Vrjednuje se uspjeh studenata na pismenom ispitu, aktivno sudjelovanje na predavanjima i izrada seminara.		

Opis novoga predmeta

1. OPIS PREDMETA - OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	doc. dr. sc. Sandro Skansi	1.6. Godina studija	1.
1.1. Naziv predmeta	Filozofija znanosti (šifra: 190441)	1.6. Broj bodova po ECTS sustavu	5
1.3. Suradnici		1.7. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	30+0+0
1.4. Studijski program (pred-diplomski, diplomski, integrirani, stručni)	Diplomski studij filozofije	1.8. Očekivani broj studenata na predmetu	25
1.5. Status predmeta	Obvezni	1.9. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA			
1.1. Ciljevi predmeta	Cilj kolegija je studenta upoznati s problemima filozofije znanosti, kako tradicionalnim poput filozofije fizike, logike i matematike, tako i novijima kroz probleme oko evolucije, računarstva i umjetne inteligencije. Student će razumjeti specifičnosti i osnove teme tih znanosti kao i dubinski ući u filozofijske probleme znanosti i njihove veze s ostalim granama filozofije. U sklopu kolegija, student mora napisati kritički osvrt na odabranu jedinicu osnovne literature čime dokazuje sposobnost samostalnoga čitanja znanstvene literature i izradu kritičke analize te literature.		
2.1. Uvjeti za upis predmeta ili ulazne kompetencije koje su potrebne za predmet	Nema uvjeta.		
2.2. Akademska postignuća na razini programa kojima predmet pridonosi	prosuđivati interdisciplinarno i uzimati u obzir različite znanstvene metodologije i poglede na posebna pitanja i probleme ukazati na dodirne točke između suvremene filozofije i drugih humanističkih, društvenih i prirodnih znanosti argumentirati i racionalno braniti vlastita filozofska shvaćanja i stajališta		
2.3. Očekivana akademska postignuća na razini predmeta (3-10)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usporediti različite znanosti i njihove filozofijske aspekte 2. Stvoriti kritički osvrt ne neku znanstvenu teoriju (napisati kritičku recenziju neke jedinice obvezne literature) 3. Kritički prosuditi o argumentima vezanima uz teoriju evolucije 4. Razumjeti kako se specifične znanosti razvijaju i integriraju u zapadnu kulturu i mišljenje 5. Razvijati kritičko mišljenje i strukturalno formalno mišljenje 6. Upoznati povijest i filozofiju znanosti 7. Usvojiti koncept iz odabranih znanosti kao sastavnoga dijela današnje kulture 8. Vrjednovati nove lokalne i globalne ideje u društvu i njihov utjecaj na čovjeka 		

<p>2.4. Sadržaj predmeta</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kratak pregled povijesti znanosti 2. Od povijesti do filozofije fizike: euklidski i neuklidski prostori, vektorski prostori, normirani prostori, specijalna teorija relativnosti, opća teorija relativnosti 3. Filozofija fizike: kvantna teorija, atraktori i teorija determinističkoga kaosa 4. Realizam i instrumentalizam, misaoni eksperimenti 5. Evolucija: lamarkizam i darvinizam, znanstveno objašnjenje, evolucionizam i kreacionizam. 6. Temelji matematike: Istinitost i dokazivost, potpunost teorija. Gödelov dokaz nepotpunosti. Neodlučivost. 7. Nezavisnost: Aksiom izbora, hipoteza kontinuuma. Gödelov i Cohenov dokaz. 8. Filozofija matematike: Hilbertov program i problemi, Clay-problemi. 9. Filozofija matematike: Platonizam, strukturalizam, formalizam, konstruktivizam. 10. Turingovi strojevi i zadovoljivost. Osnove kompleksnosti. 11. Zadovoljivost, DPLL, osnove binarnih operacija. Savitchev teorem i veze s metafizikom. 12. Simbolička umjetna inteligencija i definicije pojmova. Automatsko zaključivanje i strojno učenje. 13. Umjetne neuralne mreže. Povijest i razvoj arhitektura. 14. Opća umjetna inteligencija iz perspektive dubokoga učenja. Umjetna inteligencija i jezik. 15. Zagrebački lingvistički krug i početci umjetne inteligencije u Hrvatskoj. 									
<p>2.5. Vrste izvođenja nastave:</p>	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☒ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad (ostalo upisati)	<p>2.6. Komentari:</p>							
<p>2.7. Obveze studenata</p>	<p>Pohađanje nastave, esej, usmeni ispit.</p>									
<p>2.8. Praćenje rada studenata</p>	<p>Pohađanje nastave</p>	<p>DA</p>		<p>Projekt</p>		<p>NE</p>	<p>Pisani ispit</p>		<p>NE</p>	
	<p>Eksperimentalni rad</p>		<p>NE</p>	<p>Istraživanje</p>		<p>NE</p>	<p>Usmeni ispit</p>	<p>DA</p>		
	<p>Esej</p>	<p>DA</p>		<p>Referat</p>		<p>NE</p>	<p>(ostalo upisati)</p>	<p>DA</p>	<p>NE</p>	
	<p>Kolokvij</p>		<p>NE</p>	<p>Seminarski rad</p>		<p>NE</p>	<p>(ostalo upisati)</p>	<p>DA</p>	<p>NE</p>	
		<p>DA</p>	<p>NE</p>	<p>Praktični rad</p>		<p>NE</p>	<p>Broj bodova po ECTS sustavu (ukupno)</p>	<p>5</p>		
	<p>Popis literature (bibliografska jedinica)</p>						<p>Broj dostupne</p>	<p>Dostupnost putom ostalih medija (kojih, poveznica)</p>		

		literature u knjižnici HS	
2.10. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i/ili na drugi način)	Futuyma, D. J. i Kirkpatrick, M. 2017. Evolution. Sinauer Associates.		Dostupno putom Dropboxa
	Gray, J. 2008. Plato's Ghost: The Modernist Transformation of Mathematics. Oxford University Press.		Dostupno putom Dropboxa
	Sagan, C. 1985. Cosmos. Random House.		Dostupno putom Dropboxa
	Weston, J. et al. 2015. Towards AI-Complete Question Answering: A Set of Prerequisite Toy Tasks. ICLR 2016		https://arxiv.org/abs/1502.05698
2.11. Dopunska literatura (navesti naslov)	<p>Dapprich, J. P. i Schuster, A. 2015. Philosophy and Logic of Quantum Physics. An Investigation of the Metaphysical and Logical Implications of Quantum Physics. Philosophische Grundlagen der Wissenschaften und ihrer Anwendungen.</p> <p>Friedman, M. 1983. Foundations of Space-Time Theories: Relativistic Physics and Philosophy of Science. Princeton University Press.</p> <p>Skansi, S. 2020. A Guide to Deep Learning Basics: Logical, Historical and Philosophical Perspectives. Springer.</p> <p>Skansi, S. 2019. Logika i dokazi (sveučilišni udžbenik). Element i Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu</p> <p>Skansi, S. 2018. Introduction to Deep Learning. Springer.</p> <p>Sipser, M. 2006. Introduction to the Theory of Computation. Thompson Publishing.</p> <p>Šikić, Z. 1989. Kako je stvarana novovjekovna matematika. Školska knjiga</p>		

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Stjepan Šterc	1.6. Godina studija	2.
1.2. Naziv predmeta	Geopolitika i globalna sigurnost	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	3
1.3. Suradnici		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	30+0+15+0 (2+0+1+0)
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Diplomski studij sociologije	1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	30
1.5. Status predmeta	Obvezatni	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maks. 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA			
2.1. Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • razviti kod studenata spoznaju o predmetu geopolitičkoga i geostrateškoga interesa u okviru geografskoga teorijskoga koncepta • osposobiti studente razlikovanju i značenju susjednih znanstvenih polja, grana i disciplina • upoznati studente o značenju geopolitike i geostrategije u prostornim procesima, odnosima i razvoju • osposobiti studente u otkrivanju, prepoznavanju i definiranju geopolitičkih i geostrateških pojmova, kategorija i zakonitosti • osposobiti studente za samostalan znanstveno-istraživački rad • osposobiti studente za primjenu standardnih i posebnih metoda i tehnika u geopolitičkim i geostrateškim istraživanjima • objasniti studentima specifičnosti granske metodologije • upoznati studente s razvojem svjetskoga i hrvatskoga geopolitičkoga prostora • razviti kod studenata primjenu geopolitičkih i geostrateških projekcijskih metoda i prostornih modela • objasniti studentima geopolitički aspekt razvoja hrvatskoga i svjetskoga geografskoga prostora • osposobiti studente za razumijevanje, pojašnjavanje i predviđanje budućih geopolitičkih i geostrateških odnosa 		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema posebnih uvjeta.		
2.3. Akademska postignuća na razini programa kojima predmet pridonosi	<p>analizirati i interpretirati društvene pojave</p> <p>čitati i interpretirati klasične sociološke teorije i istraživanja hrvatskih sociologa</p> <p>logički i općenito racionalno izvoditi zaključke u specifičnim pojavama te ih vrjednovati</p> <p>objasniti i kritički prosuđivati društvene procese, odnose, vrijednosti, pojave, teorije, paradigme i metodološke pristupe unutar temeljnih i primijenjenih tema sociologije</p>		

	<p>poznavati i razumijevati procesa razvoja hrvatskoga društva razumijevati društvene uloge i funkcije profesije sociologa u suvremenom hrvatskom društvu razumijevati i interpretiranje osnovnih socioloških pojmova – općih i specifičnih za hrvatsko društvo razumijevati i objašnjavati utjecaje društveno-političkih, tehnološko-gospodarskih i kulturno-znanstvenih okolnosti na institucionaliziranje i razvoj sociološke znanosti i profesije u Hrvatskoj uspoređivati razvoj sociologije u Hrvatskoj s drugim zemljama vrjednovati stečeno znanje i razumijevanje pisanjem eseja, usmenim izlaganjima i postavljanja kritičkih pitanja kritički prosuđivati društvene procese, odnose, vrijednosti, pojave, teorije, paradigme i metodološke pristupe unutar temeljnih i primijenjenih tema sociologije primijeniti napredna statistička i metodološka znanja u svrhu odgovaranja na specifična istraživačka pitanja usmeno i pisano interpretirati stručne i znanstvene sadržaje</p>
<p>2.4. Očekivana akademska postignuća na razini predmeta (4-10)</p>	<p>AKADEMSKA OBRAZOVANOST Znanja, sposobnosti i vještine: Razmatranje, razumijevanje i spoznavanje Geopolitičkoga i geostrateškoga teorijskoga i metodološkoga koncepta i sustava Logike i funkcionalne organizacije prostora na Zemljinoj površini Primjenu misaonih, grafičkih, kartografskih, računskih i ostalih metoda u razmatranju Geopolitičkih i geostrateških procesa, veza, odnosa i modela Strateškoga značenja geografskom prostoru Korelacije prirodne osnove, društvene nadgradnje i političkih odnosa u geografskom prostoru Općeg i regionalnoga geopolitičkoga koncepta organizacije prostora</p> <p>Misaone sposobnosti i vještine Uočavanje, definiranje, rješavanje i prognoziranje geopolitičke problematike Uočavanje i razrješavanje geopolitičkoga i geostrateškoga prostornoga nesklada Sposobnost pismenoga i usmenoga razmatranja i pojašnjavanja demogeografske problematike</p> <p>Praktične sposobnosti i vještine Razumijevanje geoprostorne logike na terenu Kartiranje geopolitičkih sadržaja, procesa, veza i odnosa Primjena relevantnih računskih i grafičkih metoda u postupku razmatranja i pojašnjavanja</p> <p>Operativne sposobnosti i vještine Samostalno pretraživanje i selektiranje literature i izvora podataka</p>

	Izrada prijedloga istraživačkoga zadatka Izrada istraživačke studije ili elaborata				
2.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geopolitički teorijski koncept. 2. Znanstvene podjele i pristupi i položaj geopolitike i geostrategije u znanstvenom sustavu. 3. Prostorni faktori u ponavljanju povijesti 4. Prostor kao primarni uzrok suvremenih ratova i ratova kroz povijest 5. Globalna geopolitika i geostrategija 6. Regionalne geopolitike i geostrategije 7. Osnovni koncept Rimlanda i Hartlanda 8. Primarna uvjetovanost geografskoga položaja 9. Geostrategijski odnosi 10. Prostor, stanovništvo, granice 11. Nove nacionalne (prostorne) strategije 12. Prostor kao temelj identiteta i vrijednosti 13. Geopolitičko i geostrateško značenje hrvatskoga prostora 14. Globalni sustavi i hrvatski identitet 15. Hrvatska geopolitička i geostrateška budućnost 				
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☒ terenska nastava	☒ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	2.7. Komentari: Hrvatska geopolitička stvarnost (kao što je i njezina prošlost i kao što će biti njezina budućnost) primarno je uvjetovana kompleksnim čimbenicima u prostoru-		
2.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave, položen kolokvij, rasprava na nastavi i samostalna izrada istraživačkoga zadatka.				
2.9. Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u bodovima po ECTS-u za svaku aktivnost tako da zbroj odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>)	Pohađanje nastave	0,5	Istraživanje		Praktični rad
	Eksperimentalni rad		Referat		(Ostalo upisati)
	Esej		Seminarski rad	0,5	(Ostalo upisati)
	Kolokviji	1	Usmeni ispit		(Ostalo upisati)
	Pisani ispit	1	Projekt		(Ostalo upisati)
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje	Pohađanje i rasprava na nastavi, kolokvij, pisani ispit i seminarski rad. Pored klasičnih načina praćenja kroz				

rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	predavanje, kolokvij, seminarske radove, ispite, intervju, testiranja i slično posebno se vrjednuju samostalni istraživački radovi i kroz mentorstvo podižu na razinu studentskoga mogućeg nastupa na znanstvenim i stručnim skupovima ili objavljivanja u odgovarajućim časopisima. To je poseban motiv studentima u razvijanju samostalnosti i u potvrđivanju njihove spoznajne snage. Na taj način studenti mogu već za studija objavljivati i stvarati pretpostavke za budući rad i zapošljavanje u istraživačkim timovima.		
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija
	Pavić, R., 1973: <i>Osnove opće i regionalne političke geografije, geopolitike i geostrategije, Knjiga 1 i 2</i> , Fakultet političkih znanosti, Zagreb.	Da	Da
	Cvrtila, V., 2004: <i>Politička geografija i geopolitika</i> , Fakultet političkih znanosti, Zagreb.	Da	Da
	Colin, F., 2006: <i>Introduction to Geopolitics</i> , Routledge, New York.		Da
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	<p>Vujić, J., 2004.: <i>Fragmenti geopolitičke misli</i>, ITG, Zagreb.</p> <p>Kurečić, P., 2011: <i>Geopolitika i geoekonomija suvremenog NATO-a</i>, Stajer Graf, Zagreb.</p> <p>Black, J., 2009. <i>Geopolitics</i>. The Social Affairs Unit, London.</p> <p>Blouet, B., 2005: <i>Global Geostrategy</i>, Franc, Cass, London.</p>		
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	<p>Postupci navedeni u Pravilniku i Priručniku o upravljanju kvalitetom na Sveučilištu u Zagrebu i na PMF-u:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sveučilišna i fakultetska studentska anketa - samovrjednovanje nastave: osuvremenjivanje i revidiranje ciljeva i sadržaja predmeta te strategija poučavanja i učenja; vrjednovanje ishoda učenja analizom uspješnosti studenata na temelju podataka Studentske referade i vlastite evidencije - izlazna anketa: vrjednovanje preddiplomskoga studija - intervju s tvrtkama, institucijama i zavodima u kojima studenti obavljaju radnu praksu 		
2.14. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	Studentima se zadaju istraživački zadatci vezani za hrvatsku geopolitičku i sigurnosnu stvarnost.		

1. GENERAL INFORMATION			
1.1. Course teacher	Stjepan Šterc	1.6. Year of the study programme	2 nd
1.2. Name of the course	Geopolitics and Global Security	1.7. Credits (ECTS)	3
1.3. Associate teachers		1.8. Type of instruction (number of hours L + S + E + e-learning)	15+0+15+0
1.4. Study programme (undergraduate, graduate, integrated)	Graduate university study in sociology	1.9. Expected enrolment in the course	30
1.5. Status of the course	☒ mandatory	1.10. Level of application of e-learning (level 1, 2, 3), percentage of online instruction (max. 20%)	1
2. COUSE DESCRIPTION			
2.1. Course objectives	<p>Introduce students with the research subject matter of Gepolitics and Global Security within the frame of geographical theoretical concept.</p> <p>Insight students with the distinction and meaning od adjacent complementary scientific fields, branches and disciplines.</p> <p>Introduce students with the meaning of geopolitics and geostrategies in spatial processes, relations and development. Direct students towards revelation, recognition and definition of basic geopolitical and geostrategical terms, categories and laws.</p> <p>Train students for independent scientific-research work.</p> <p>Qualify students for standard and special method and technique appliance in geopolitical and geostrategical research. Explain students the particularities of branch methodology.</p> <p>Introduce student with the development of World's and Croatian geopolitical space.</p> <p>Develop among students the appliance of geopolitical and geostrategical spatial models and projection methods. Explain students the geopolitical aspect of World's and Croatian geographical space development.</p> <p>Direct students towards comprehension, clarification and prediction of future geopolitical and geostrategical relations.</p>		
2.2. Course enrolment requirements and entry competences required for the course	-		
2.3. Learning outcomes at the level of the programme to which the course contributes	<p>Knowledge, abilities and skills: consideration, understanding and cognition</p> <p>Cognitive abilities and skills</p> <p>Practical abilities and skills</p> <p>Operational abilities and skills</p>		

	<p>Individual searching and database selection. The research task suggestion. Construction of research case study.</p>
<p>2.4. Learning outcomes expected at the level of the course (4 to 10 learning outcomes)</p>	<p>Knowledge, abilities and skills: consideration, understanding and cognition of: Geopolitical and geostrategical theoretical and methodological concept and system. Logics and functional spatial organization on the surface of Earth. Spatial processes, relationships, links and models. Strategic meaning of geographical space and its spatial laws.. Corelation of natural ground and social superstructure in geographical space. Materialization of fundamental relation. Common and regional geopolitical spatial organization concept. Strategic meaning of geographical scientific approach.</p> <p>Cognitive abilities and skills: Spotting, defining, resolving and predictioning of spatio-geopolitical issues. Geopolitical and geostrategical spatial disproportion understanding. Ability of written and oral geopolitical process consideration and explication.</p> <p>Practical abilities and skills: Understanding of geospatial logics on the field. Geopolitical content, process, relationship and link mapping. Pertinent calculative and graphic method appliance in the consideration and explication process.</p> <p>Operational abilities and skills: Individual searching and database selection. The research task suggestion. Construction of research case study.</p>
<p>2.5. Course content broken down in detail by weekly class schedule (syllabus)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geopolitical theoretical concept. 2. Position of Gepolitics and Global Security in scientific system. 3. Spatial factors of historical iteration. 4. Space as the primary cause of wars. 5. Global Gepolitics and Global Security. 6. Regional Gepolitics and Global Security. 7. Basic concept of Rimland and Hartland.

	8. Primary conditionality of geographical placement. 9. Geostrategical relations. 10. Space (territory) population, borders. 11. New national (spatial) strategies. 12. Space as fundament of identity and value. 13. Geopolitical and geostrategical meaning of Croatian space. 14. Global systems and Croatian identity. 15. Geopolitical and geostrategical future of Croatia.				
2.6. Format of instruction:	☒ lecture ☒ seminars and workshops ☐ exercises ☐ on line in entirety ☐ partial e-learning ☒ field work		☒ independent assignments ☐ multimedia and the internet ☐ laboratory ☒ work with mentor ☐ (other)		2.7. Comments: Geopolitical and global security reality of Croatia (past, present and future) has been primary conditioned by complex factors in geographical space.
2.8. Student responsibilities	Regular class attendance, passed preliminary exam, research discussion and independent research issue elaboration.				
2.9. Screening student work (name the proportion of ECTS credits for each activity so that the total number of ECTS credits is equal to the ECTS value of the course)	Class attendance	0.5	Research		Practical training
	Experimental work		Report		(other)
	Essay		Seminar essay	0.5	(other)
	Tests	1	Oral exam		(other)
	Written exam	1	Project		(other)
2.10. Grading and evaluating student work in class and at the final exam	Class attendance and discussion in research groups, tests, written exam and seminar essay.				
2.11. Required literature (available in the library and via other media)	Title			Number of copies in the library	Availability via other media
	Pavić, R., 1973: <i>Osnove opće i regionalne političke geografije, geopolitike i geostrategije, Knjiga 1 i 2</i> , Fakultet političkih znanosti, Zagreb.			10	yes
	Cvrtila, V., 2004: <i>Politička geografija i geopolitika</i> , Fakultet političkih znanosti, Zagreb.			10	yes
	Colin, F., 2006: <i>Introduction to Geopolitics</i> , Routledge, New York.			1	yes
2.12. Optional literature (at the time of submission of study programme)	Vujić, J., 2004.: <i>Fragmenti geopolitičke misli</i> , ITG, Zagreb.				

proposal)	Kurečić, P., 2011: <i>Geopolitika i geoekonomija suvremenog NATO-a</i> , Stajer Graf, Zagreb. Black, J., 2009. <i>Geopolitics</i> . The Social Affairs Unit, London. Blouet, B., 2005: <i>Global Geostrategy</i> , Franc, Cass, London.
2.13. Quality assurance methods that ensure the acquisition of exit competences	Among classical ways of student evaluation, independent research works with mentors instruction have been especially evaluated and revolted on the level of potential student involvement in scientific and professional meetings.
2.14. Other (as the proposer wishes to add)	Research tasks will be assigned in accordance with this course and with geospatial reality of Croatia.

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Renato Matić	1.6. Godina studija	1. ili 2.
1.2. Naziv predmeta	Povijest hrvatske sociologije	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	4
1.3. Suradnici	mr. sc. Goran Batina	1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	15 + 0 + 15
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Diplomski studij sociologije	1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	20 – 30
1.5. Status predmeta	izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maks. 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA			
2.1. Ciljevi predmeta	<p>Osposobiti studente za razumijevanje i tumačenje društvenih, idejnih i institucionalnih okolnosti unutar kojih se formira i razvija hrvatska sociologija do 1945.</p> <p>Osposobiti studente za razumijevanje i tumačenje društvenih funkcija i utjecaja sociološke misli na društvo.</p> <p>Osposobiti studente za poznavanje specifičnih socioloških teorija i istraživanja domaćih sociologa.</p>		
2.2. Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema posebnih uvjeta.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	<p>Nakon završenoga preddiplomskoga studija sociologije student će biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznavati i razumijevati procesa razvoja hrvatskoga društva: tradicionalno/predmodernomoderno/suvremeno u uvjetima mira i rata. • razumijevati i objašnjavati utjecaje društveno-političkih, tehnološko-gospodarskih i kulturno-znanstvenih okolnosti na institucionaliziranje i razvoj sociološke znanosti i profesije u Hrvatskoj. • poznavati metodologije istraživanja povijesti znanosti. • čitati i interpretirati klasične sociološke teorije i istraživanja hrvatskih sociologa. • razumijevati i interpretiranje osnovnih socioloških pojmova – općih i specifičnih za hrvatsko društvo. • razumijevati društvene uloge i funkcije profesije sociologa u suvremenom hrvatskom društvu. • uspoređivati razvoj sociologije u Hrvatskoj s drugim zemljama. • vrjednovati stečeno znanje i razumijevanje pisanjem eseja, usmenim izlaganjima i postavljanja kritičkih pitanja. • kritički prosuđivati društvene procese, odnose, vrijednosti, pojave, teorije, paradigme i metodološke pristupe unutar temeljnih i primijenjenih tema sociologije. • primijeniti napredna statistička i metodološka znanja u svrhu odgovaranja na specifična istraživačka pitanja. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • usmeno i pisano interpretirati stručne i znanstvene sadržaje.
2.4. Očekivana akademska postignuća na razini predmeta (4-10)	<p>Nakon položenoga ispita iz kolegija Povijest hrvatske sociologije, student će biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznavati faze i tipove društvenoga razvitka u Hrvatskoj. • Razumjeti vanjske i unutarnje čimbenike koji utječu na razvitak svake znanosti, pa tako i sociologije u Hrvatskoj. • Razumjeti, poznavati i primijeniti osnovne metode istraživanja povijesti znanosti. • Poznavati hrvatske sociološke klasike, njihova teorijska usmjerenja i primijenjena istraživanja te vrjednovati njihov prinos poznavanju hrvatskoga društva i razvoja sociologije u Hrvatskoj. • Poznavati vlastitu ulogu u suvremenom društvu kroz profesiju sociologa.
2.5. Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<p>Predmetni sadržaj nuditi će se studentima kroz prezentacije Power Point praćene različitim oblicima animacija kao i neposrednu raspravu s nastavnikom i seminarske rasprave.</p> <p>Razrada sadržaja prema satnici:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa studentima, dogovor oko obveza, načina rada te literature, osnovnih sadržaja i pojmova u programu predmeta. Upis u seminar i podjela seminarskih tema. 2. POVIJEST HRVATSKE SOCIOLOGIJE - PREDMET, SVRHA, CILJ I FUNKCIJA / Uvod u predmet povijesti hrvatske sociologije – Upoznavanje studenata sa svrhom i funkcijom poznavanja nacionalne povijesti znanosti i profesije kojom se bave; definiranje osnovnih pojmova: „baština”, „tradicija”, „sociologija”, „hrvatska sociologija”, „povijest”, „historija”, „historiografija”, „ideologija”, „marksizam”, „nacionalizam”, „epistemologija”, „monopol”, „pluralizam”, „monarhija”, „republika” i dr.; određivanje povijesnih vrela; definiranje dodirnih mjesta kao i razlika spram ostalih znanosti i posebnih sociologija: povijest, sustavna sociologija, sociologija znanja i znanosti, sociologija sociologije, socijalna povijest ideja i povijest posebnih sociologija u Hrvatskoj. Objašnjenje i tumačenje važnosti utjecaja društvenih promjena na razvoj sociologije. Tumačenje diskontinuiteta u razvoju sociologije u Hrvatskoj. 3. TEORIJSKI I METODOLOŠKI PRISTUPI PROUČAVANJA POVIJESTI SOCIOLOGIJE / Pristupi i metodološki problemi proučavanja povijesti sociologije („historijski” i „prezentistički” pristup, tekstualizam i kontekstualizam, odnos znanstvene sustavnosti i povijesti znanosti, humanistički i znanstveni aspekti sociologije, odnos ideologije i sociologije, razlikovanje sociološkoga pristupa od drugih društveno-znanstvenih pristupa u tekstovima „preteča” itd.). Tumačenje adekvatnoga metodološkoga izbora s obzirom na vrstu predmeta koji se istražuje. 4. POČETCI DRUŠTVENE MISLI U HRVATSKOJ – PRETEČE / Mijene socio-političke ideje integracije u preteča hrvatske društvene misli u kontekstu društvenih promjena od kraja XVII do kraja XIX stoljeća (Pavao Ritter Vitezović, Juraj Križanić, Janko Drašković, Ante Starčević do danas) 5. PRVA MODERNIZACIJA I NJEZINI UČINCI / Opće-društvene, kulturno-idejne i znanstvene okolnosti institucionaliziranja hrvatske sociologije (kraj XIX i početak XX st.) / usporedba sa institucionaliziranjem sociologije u svijetu (modernizacija i industrijalizacija – građansko društvo u nastajanju). 6. INSTITUCIONALIZIRANJE SOCIOLOGIJE U HRVATSKOJ – OSNOVNI SMJEROVI, DRUŠTVENE OKOLNOSTI , KULTURNO-ZNANSTVENI PREDUVJETI / Formativno razdoblje hrvatske sociologije do 1918 – Austro-Ugarski geopolitički kontekst: a. Pravna etnologija i sociologija Baltazara Bogišića; b. Institucionaliziranje sociologije na

	<p>Katedri za Kriminalnu sociologiju na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1906-1918); Ernest Miler – prvi profesor sociologije (djela i predavanja); Dinko Tomašić, Vuk Vernić, Darko Gašparović; c. sociologija kao pozitivna znanost i instrument socijalne politike (osnivanje Sociološkoga društva u Zagrebu 1914.); d. Institucionaliziranje i razvoj katoličke sociologije (Vilko Anderlić, Bonifacije Perović, Hijacint Bošković, Dominik Barač, Jordan Kuničić); e. Sociologija sela u okviru socijalnoga programa seljačkoga pokreta i ideologije Antuna Radića (nastavak istraživanja Baltazara Bogišića); f. utjecaj socijalističkih i feminističkih ideja na društvenu misao u Hrvatskoj (Vera Erlich), nastanak socijalne književnosti – Vjenceslav Novak.</p> <p>7. RAZVOJ SOCIOLOGIJE U KONTEKSTU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE / Razvoj sociologije u geopolitičkom kontekstu Kraljevine Jugoslavije (1918-1941) - opis i tumačenje uloge novoga geopolitičkoga konteksta na društvene i kulturne promjene u Hrvatskoj – naročito prema pitanjima nacionalnoga identiteta i emancipacije.</p> <p>8. IDEOLOŠKO I INSTITUCIONALNO SEGMENTIRANJE HRVATSKE SOCIOLOGIJE IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA (I. Esih): Nacionalno-emancipacijske ideje: Ivo Pilar i geopolitički pristup nacionalnom problemu / Milan Šufflay i rasni pristup nacionalnom pitanju.</p> <p>9. Socijalno – emancipacijske ideje: Socio-ekonomska teorija / društveni i gospodarski položaj Hrvata (Rudolf Bičanić, Milan Ivšić).</p> <p>10. Kulturalna etno-sociologija dihotomnih ideal-tipova stočarskoga i ratarskoga mentaliteta Dinka Tomašića. Radikalno-nasilne ideje: Marksizam u kontekstu komunističkoga pokreta (Božidar Adžija, Ognjen Prica itd.); Fašizam kao ideologija u Hrvatskoj</p> <p>11. Nastanak posebnih sociologija – sociologija vojske i rata, kriminalna sociologija, sociologija sela, sociologija moći, sociologija elita i dr.</p> <p>12. SOCIOLOGIJA U HRVATSKOJ ZA VRIJEME NDH: Geopolitički kontekst Drugoga svjetskoga rata i radikalno-nasilni režim NDH (rad Sociološke redakcije Hrvatske enciklopedije, izdavačka djelatnost vs. promjene naziva katedre za sociologiju, progoni i ubojstva nepodobnih „sociologa”).</p> <p>13. UKIDANJE SOCIOLOGIJE 1945.: Početak diskontinuiteta - ukidanje sociologije kao buržoaske znanosti 1945. godine uvođenjem historijskoga materijalizma. Odnos ideologije i profesije u Hrvatskoj sociologiji.</p> <p>14. RAZVOJ SOCIOLOGIJE U HRVATSKOJ OD 1945. do danas: Od ideologizacije prema profesionalizaciji (prema radu: Ž. Šporer)</p> <p>15. Evaluacija kolegija i zaključno predavanje, s diskusijom, o referencijalnosti ideja hrvatske sociologije do 1945. u suvremenoj hrvatskoj sociologiji i razumijevanju današnjih društvenih zbivanja.</p>		
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	2.7. Komentari:

2.8. Obveze studenata	Aktivno sudjelovanje na nastavi, izrada seminarskoga rada i polaganje usmenoga ispita.					
2.9. Praćenje rada studenata (upisati udio u bodovima po ECTS-u za svaku aktivnost tako da zbroj odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta)	Pohađanje nastave	1	Istraživanje		Praktični rad	
	Eksperimentalni rad		Referat	1 priprema i usmeno seminarsko izlaganje	(Ostalo upisati)	
	Esej		Seminarski rad	0,5	(Ostalo upisati)	
	Kolokviji	0,5	Usmeni ispit	1	(Ostalo upisati)	
	Pisani ispit		Projekt		(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Svaka se nazočnost na predavanjima i seminarima prati i evidentira, te zajedno s aktivnim sudjelovanjem u raspravama donosi 20 % ocjene. Osobno usmeno prezentiranje unaprijed dogovorene seminarske teme i izrada pisanoga seminarskoga rada nose po 30 % konačne ocjene. Završni usmeni ispit nosi maksimalno 50 % (odličan).					
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov				Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija
	Tomašić, D. (2013) <i>Društveni i politički razvitak Hrvata</i> . Zagreb: HSD i Naklada Jesenski i Turk. (ur. Goran Batina)					
	Batina, G. (2006) <i>Počeci sociologije u Hrvatskoj. Društveni uvjeti, institucionaliziranje i kronologija do 1945. godine</i> . Zagreb: Kultura i društvo.					
	Bičanić, R. (1996/pretisak) <i>Kako živi narod. Život u pasivnim krajevima</i> . Zagreb: Globus.					
	Radić, A. (1997/pretisak) <i>Osnova za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu</i> . Zagreb: Dom i svijet.					
	Kalanj, R. (2005) <i>Suvremenost klasične sociologije</i> , Zagreb: Politička kultura. Relevantna poglavlja prema temama kolegija.					
2.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Benc, M. (1971) „Metoda V. Bogišića na prikupljanju građe o društvenim pojavama“, u: <i>Zbornik za narodni život i običaje južnih slavena</i>. Knjiga 45. Zagreb: JAZU. Str. 91-105. 2. Erlich, Vera St. (1964) <i>Porodica u transformaciji : studija u tri stotine jugoslavenskih sela</i>. Zagreb: Naprijed. 3. First, R. (1981) „In memoriam Veri St. Erlich“. <i>Sociologija sela</i> 1-2(19):87-88. 4. Gross, M. (1996) <i>Suvremena historiografija. Korijeni, postignuća, traganja</i>. Zagreb: Novi liber. Str. 356-383; 384-416. 					

5. Gross, M. / Szabo, A. (1992) *Prema hrvatskome građanskom društvu*. Zagreb: Nakladni zavod Globus. Str. 13-19; 52-76; 527-537; 537-543; 543-562; 563-573.
6. Gross, M. (1985) *Počeci moderne Hrvatske : neoapsolutizam u civilnoj Hrvatskoj i Slavoniji : 1850-1860*. Zagreb: Centar za povijesne znanosti Sveučilišta. Str. 371-381; 381-391; 391-400; 413-424; 425-433; 465-474.
7. Gross, M. (1981) „Nacionalno-integracijske ideologije u Hrvata od kraja ilirizma do stvaranja Jugoslavije“, u: *Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća*. Zagreb. Str. 283-307.
8. Gross, M. (1981) „O integraciji hrvatske nacije“, u: *Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća*. Zagreb. Str. 175-190.
9. Haralambos, M. i Holborn, M. (2002) *Sociologija. Teme i perspektive*. Zagreb: Golden marketing - Tehnička knjiga. (odabrana poglavlja)
10. Korunić, P. (1999) „Porijeklo i integracija hrvatske nacije kao znanstveni problem“, u: Zbornik Mirjane Gross. Zagreb: Zavod za hrvatsku povijest filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Str. 137-159.
11. Lipovčan, S. (2006) „Dr. Ivo Pilar (1874.-1933.): Život i djelo. (Nacrt)“ *Pilar. Časopis za društvene i humanističke studije*. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 1(1): 11-19.
12. Matković, S. (2006) „Ivo Pilar i Robert W. Seton-Watson (Dva pogleda na južnoslavensko pitanje)“ *Pilar. Časopis za društvene i humanističke studije*. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. 1(1): 21-46.
13. Miler, E. (1908) „Raison d'etre socijologije“, *Slovenski pravnik*, Ljubljana.
14. Mimica, A. (ur.) (1999) *Tekst i kontekst : ogledi o istoriji sociologije*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. (odabrana poglavlja)
15. Novak, Vj. (1977) *Posljednji Stipančići / Iz velegradskog podzemlja*. Zagreb: Školska knjiga.
16. Perić, I. (2002) *Antun Radić 1868 – 1919*. Zagreb: Dom i svijet. 9-41; 81-114; 277-291.
17. Pilar, I. (1990) *Južnoslavensko pitanje*. Zagreb: Modernist. (odabrana poglavlja)
18. *Prinosi za proučavanje života i djela dra. Ive Pilara*, svezak prvi i svezak drugi / urednici Srećko Lipovčan, Zlatko Matijević. Zagreb: Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, 2001. i 2002.
19. Radić, A. (1997/pretisak) *Osnova za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu*. Zagreb: Dom i svijet.
20. Sagrak, D. (1998) *Dr. Milan pl. Šufflay - Hrvatski aristokrat duha*. Zagreb: Darko Sagrak d.o.o., Hrvatska uzdanica.
21. Supek-Zupan, Olga; Erlich, V. St. (1984) „Biografija i bibliografija“. *Revija za sociologiju* 3-4 (14), 339-342
22. Šimončić-Bobetko, Z. (2004) *Industrija Hrvatske 1918. do 1941. godine*. Zagreb: AGM.
23. Štulhofer, A. (1992) „Etnosociologija i rat u Hrvatskoj“. U *Treći program hrvatskog radija*. Br. 38, str. 66-71.
24. Tintić, N (1996) Pravni fakultet u Zagrebu. Pretisak u *Spomenice u povodu proslave 300-godišnjice Sveučilišta u Zagrebu*. (1969-1970) sv. 2. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu. U Pavić, Ž. (ur.) (1996) *Pravni fakultet u Zagrebu, 1776-1996. I. Prilozi za povijest Fakulteta*. Sv.1. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu. (odabrana poglavlja)
25. Tomašić, D. (1935) Predmet i metoda sociologije. *Mjesečnik* 11 / 12:486-495. Zagreb.
26. Tomašić, D. (1940) Sociološki sistem Antuna Radića. *Savremena škola*. 1:23-27; 2/3:33-36. Zagreb.

2.12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	Prati se aktivnost i sudjelovanje u diskusijama, individualno se procjenjuje motiviranost za istraživanje i rad u knjižnici. Posebno se vrednuje seminarski rad i esej kojim se evaluira razmišljanje i pisanje o odabranoj temi , te stupanj sposobnosti usmene prezentacije (uz pomoć IT). Evidencijske liste s ispunjenim obvezama i rezultatima pisanoga i usmenoga dijela ispita (obavezna, nastavnička procjena).
2.13. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	

Opis predmeta

1. OPĆE INFORMACIJE				
1.1. Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Sanja Vulić		1.6. Godina studija u kojoj se predmet izvodi	1.–2.
1.2. Naziv predmeta	Tvorenice u hrvatskom jeziku XIX. stoljeća		1.7. Bodovna vrijednost (broj bodova po ECTS-sustavu)	3
1.3. Suradnici	Lidija Bogović, mag. croatol.		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P + V + S + e-učenje)	0 + 0 + 30
1.4. Studijski program (preddiplomski, diplomski, integrirani)	Diplomski studij kroatologije		1.9. Očekivani broj studenata na predmetu	15
1.5. Status predmeta		izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1., 2., 3. razina), postotak izvođenja predmeta <i>on line</i> (maksimalno 20 %)	1.
2. OPIS PREDMETA				
2.1. Ciljevi predmeta	Utvrđivanje znanja o tvorbeno motiviranim riječima u hrvatskom jeziku, primjena stečenih znanja u samostalnim tvorbenim analizama, produbljivanje spoznaja o nastanku tvorenica te razvijanje promišljanja o jeziku kao promjenjivom sustavu			
2.2. Uvjeti za upis predmeta i / ili ulazne kompetencije potrebne za predmet	Odslušan predmet <i>Tvorba riječi u hrvatskom jeziku</i>			
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi	Identificirati i primijeniti ključne činjenice iz stilistike, tvorbe riječi, hrvatske jezikoslovne normativistike, jezične politike i kulture govora. Pismeno i usmeno pokazati stečeno znanje i zaključke na jasan i argumentiran način. Primijeniti stečena znanja u novim ili nepoznatim situacijama.			
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (3-10)	Prepoznati tvorbeno motivirane riječi u hrvatskom jeziku. Samostalno analizirati tvorbeno motivirane riječi s aspekta rječotvorja. Razlikovati tvorbeno motiviranu riječ od posuđenice, tuđice i prevedenice.			
2.5. Opis sadržaja predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pregled hrvatskih rječnika u XIX. st. 2. Analiza čistih sufikslnih tvorenica (imenice e-sklonidbenoga tipa) 3. Analiza čistih sufikslnih tvorenica (imenice i-sklonidbenoga tipa) 4. Analiza čistih sufikslnih tvorenica (imenice muškoga roda) 5. Analiza čistih sufikslnih tvorenica (imenice srednjega roda) 6. Analiza čistih prefikslnih i prefikslni-sufikslnih tvorenica (imenice) 7. Analiza čistih složenica (imenice) 8. Provjera znanja 9. Analiza čistih sufikslnih tvorenica (pridjevi) 			

	10. Analiza čistih prefiksalnih i prefiksalno-sufiksalnih tvorenica (pridjevi)								
	11. Analiza čistih složenica (pridjevi)								
	12. Analiza preobraženica								
	13. Analiza svih tipova tvorenica (glagoli)								
	14. Imperfektivizacija								
	15. Provjera znanja								
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☐ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava			☐ samostalni zadatci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)			2.7. Komentari:		
2.8. Obveze studenata	Obavezni su dolasci na predavanja (dozvoljena 3 izostanka), vrednuje se aktivno praćenje nastave, aktivnost na vježbama te znanje na kolokvijima								
2.9. Praćenje rada studenata	Pohađanje nastave	DA		Istraživanje		NE	Usmeni ispit	DA	
	Eksperimentalni rad		NE	Referat		NE	(Ostalo upisati)		NE
	Ogled		NE	Seminarski rad		NE	(Ostalo upisati)		NE
	Kolokvij	DA		Praktični rad		NE	(Ostalo upisati)		NE
	Projekt		NE	Pisani ispit		NE	Broj bodova po ECTS-sustavu (ukupno)	3	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	Vrjednuje se prisutnost na predavanjima, aktivno sudjelovanje u nastavi i znanje na kolokvijima.								
2.11. Obvezatna literatura (dostupna u knjižnici i / ili na drugi način)	Naslov						Dostupnost u knjižnici	Dostupnost putom ostalih medija	
	1. Babić, Stjepan. 2002. <i>Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku. Treće, poboljšano izdanje.</i> Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Nakladni zavod Globus.						3		
	2. Babić, Stjepan, Iterativizacija i srodne pojave u tvorbi glagola, <i>Filologija</i> , br. 8, listopad. 1978., str. 37–48.								

2.12. Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vulić, Sanja, Odnos tvorbe riječi prema drugim granama jezikoslovlja na primjeru gradišćanskohrvatskih idioma, <i>Čakavska rič</i>, XXXV, br. 1, Split, siječanj–lipanj 2007., str. 85–103. 2. Vulić, Sanja, Preobrazba kao rubni tvorbeni način pri tvorbi imenica u gradišćanskohrvatskim čakavskim govorima, <i>Čakavska rič</i>, XXXIII, br. 1–2, Split, siječanj–prosinac 2005., str. 213–229. 3. Parčić, Dragutin Antun, <i>Rječnik talijansko-slovinski (hrvatski)</i>, Tisak i naklada H. Luster, Senj, 1887. 4. Šulek, Bogoslav, <i>Hrvatsko-němačko-talijanski rěčnik</i>, Verlag der F. Suppan'schen Buchhandlung, Zagreb, 1860. 		
2.13. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)			